

ИГОР МИТРИКЕСКИ
IGOR MITRIKESKI

ИГОР МИТРИЌЕСКИ
IGOR MITRIKESKI

Музеј на град Скопје
Museum of the City of Skopje

Владимир Величковски
ЛИРСКИ ЕКСПРЕСИИ

(Ретроспективен поглед кон сликарството на Игор Митричевски)

Игор Митриќески (1958) по самостојната изложба на “Портрети” во 1986 година се претставува годинава со втора самостојна изложба на слики во Скопје. Во тој период тој ќе реализира три инсталации во различни простори, а учествувал и на повеќе групни изложби.

По завршувањето на Академијата за ликовни уметности во Белград во 1982 година (кај неколку професори од Александар Луковиќ, за да заврши во класата на проф. Чедомир Крстиќ), Митриќески се зачленува во ДЛУМ - Друштво на ликовни уметници на Македонија. Излага на изложбите на Друштвото, во Скопје и други градови како и на повеќе изложби во “југословенскиот уметнички простор” (Белград, Сараево, Врбас). Значаен податок е неговото учество на 13. Биенале на млади во 1985 година во Риека - Хрватска (заедно со претставници на фигуративниот нео-експресионизам Жанета Вангели, Венко Цветков, Тодорче Атанасов и други, како и Глигор Стефанов кој се претстави со “објект - акумулација”), изложба која се карактеризираше со “нагласена хетерогеност” и која ги опфати “традиционалните поетики” преку применетата практика на претходните генерации до “новата слика” (Борис Византин). Притоа, треба да се подвлече фактот дека дури во наредната година ќе дојде до израз она што Митриќески веќе го практикува - сликарството на “знак, гест, материја”.

Игор Митриќески се вклучува во процесите на создавање на македонската уметност во раните 80-ти години, во период кога се образуваше првата генерација уметници на скопскиот ФЛУ - Факултет за ликовни уметности (формиран 1980 година). Тие се развија во носители на еден свеж бран, на некои промени во македонската

уметност, не толку по форма и стил туку пред се со изразување на една нова состојба на духовна напнатост и немир.

Во критиката ќе се пишува за еден вид “нов енформел”, како “симптом на мигот”, за создавање на “неоапстрактни идиоми” кои претставуваат “една чиста јазичка обнова на определените текови на модернизмот насред доминантната клима на постмодернизмот” (Јерко Денегри).

Игор Митриќески ја доби наградата за асистент на Универзитетската Уметничка галерија во Ново Мексико, за академската 1983-84 година. Во препораките од професорите Родољуб Анастасов и Петар Мазев се истакнува неговиот талент. Петар Мазев меѓу другото ќе забележи: “Ги сакам експресионистите. Игор е таква природа, а ова време е на експресионизмот. Да живее експресионизмот.”

Игор Митриќески брзо се отргнува од традиционалната фигуративна слика, од класиката и нејзините подражавачки методи како што вели самиот автор. Во почетокот тој е свртен кон совладување на пиктуралната “примарна материја” во чија структура се препознаваат рудиментарните црти на некој лик или предел. Платното е поделено на “парцели”, на фрагменти кои се соединуваат во ткивото на дведимензионалниот простор. Човечкиот лик се преобразува со средствата на дислоцирани елементи во ритмички и “слободно” осмислени композиции. Сликите се резултат, не повеќе на една анализа на природата, туку на една експресија на “внатрешната нужност”. Дебелата контурна линија се ослободува и го почнува својот самостоен пат во просторот на белината на сликата и во лавиринтот на апстрактниот експресионизам. Митриќески му дава израз на импулсот и емоцијата, на извесното промислување и радикализам заснован на првите сознанија и донесувајќи нешто природно во креацијата. Ослободувањето од предметот значеше да се даде полет и развој на сопствената фантазија, да се фати во костец со чинот и суштината на сликањето. Силниот потег на четката

создаде простор за слободно движење на четката, за игра на бои кои ќе направат да исчезне “густината” во интерес на работа со “празнината” на сликарскиот простор на платното или листот хартија.

Во почетокот на 1986 година Игор Митриќески ја реализираше својата прва амбиентална инсталација. Тој го “реши” изложбениот простор на ДЛУМ со обмислено распоредени боени елементи. Тие предизвикаа пријатно чувство на влегување во еден конкретен но

онеобичен простор кој сме го познавале. Во неговиот концепт беше содржана идејата за преобразба на определен амбиентален простор, за слободна артикулација на елементите која може да предизвика чувство на љубопитност и игра. Разновидноста на ефектите и материјалите, користени во ова инвентивно поврзување на елементите на слика и архитектонски простор, отвори простор за нови истражувања (најлон, акрилик, јажиња, конци, платна). На оваа инсталација и претходеше фаза на колажирани “слики” од различни исечени материјали. Во истата година Игор Митриќески создаде нова просторна инсталација, сега во Музејот на Македонија во Скопје. Во еден дел од изложбениот простор тој инсталираше еден вид “пештера - соба” во која се влегуваше како во “убаво” обоен амбиент кој се доживува непосредно во опкружувањето. Подоцна во јули 1995 година Митриќески реализираше проект наречен “Инсталација - перформанс”. Станува збор за влегување во пештерата наречена “Убава” во Матка кај Скопје. За тоа доби поддршка од Спелеолошкото друштво “Пеони”. Со проектот “Цаве - Арт” се демонстрираше креативна интеракција меѓу природниот амбиент и модерниот ликовен концепт. Авторот сакал да ја “наслика пештерата”, изделен и темен простор кој дава сугестија на архетипска форма на “мајкина утроба”. Митриќески ќе изјави: “Потрошив околу илјада метри жолта, сина, црвена, зелена, циклама и драп - лента, 300 метри кабел то води од агрегатот до пештерата за осветлување и многу труд.” Покрај овие разнобојни самолепливи ленти, аворот користел фотографии (портрет на сопругата Мими и други) и две рипки што ги пуштил да пливаат во пештерското езерце. Во истото интервју Митриќески го подвлекува значењето на “сопствениот начин на изразување”, посебно дека долго се подготвува (скици и друго) за секој проект кој сега значи: “украсување на каменот со додавање друг материјал”, како и да се “разубави сивата боја на пештерата” (Софија Ѓуровска, Поинаква визија на просторот, Нова Македонија, Скопје, 27. јули 1995).

Во тој период, паралелно Митриќески оствари серија слики и цртежи (во маслена и акрилна техника, во молив, пастелни и

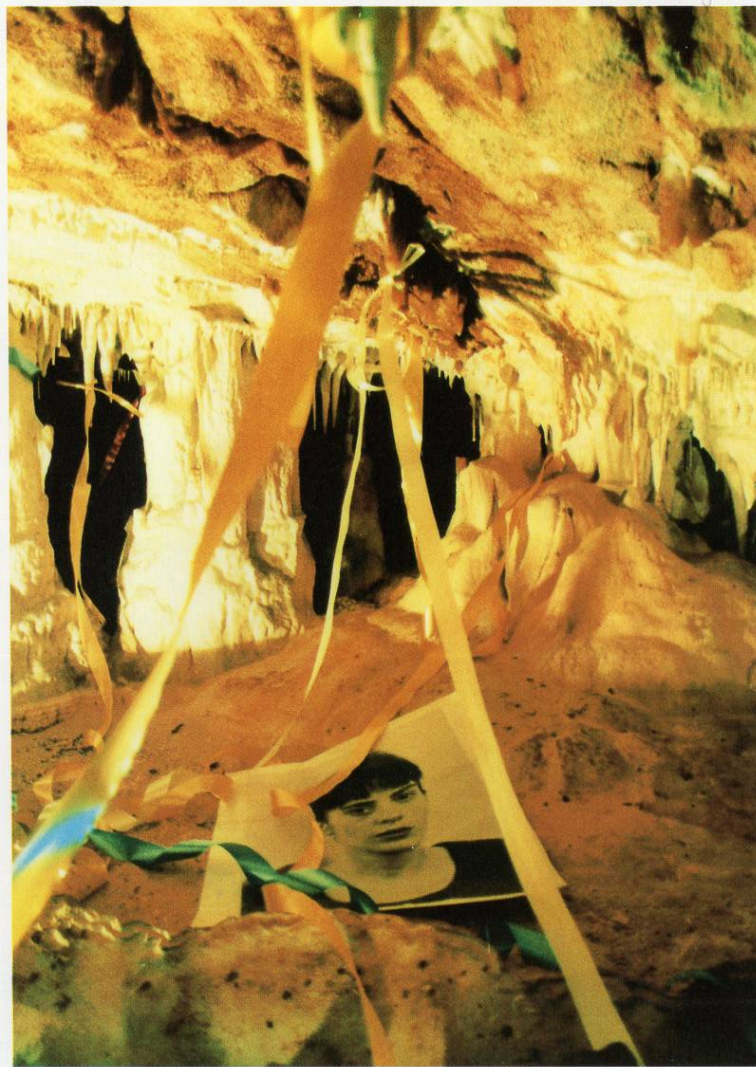
Step. Under

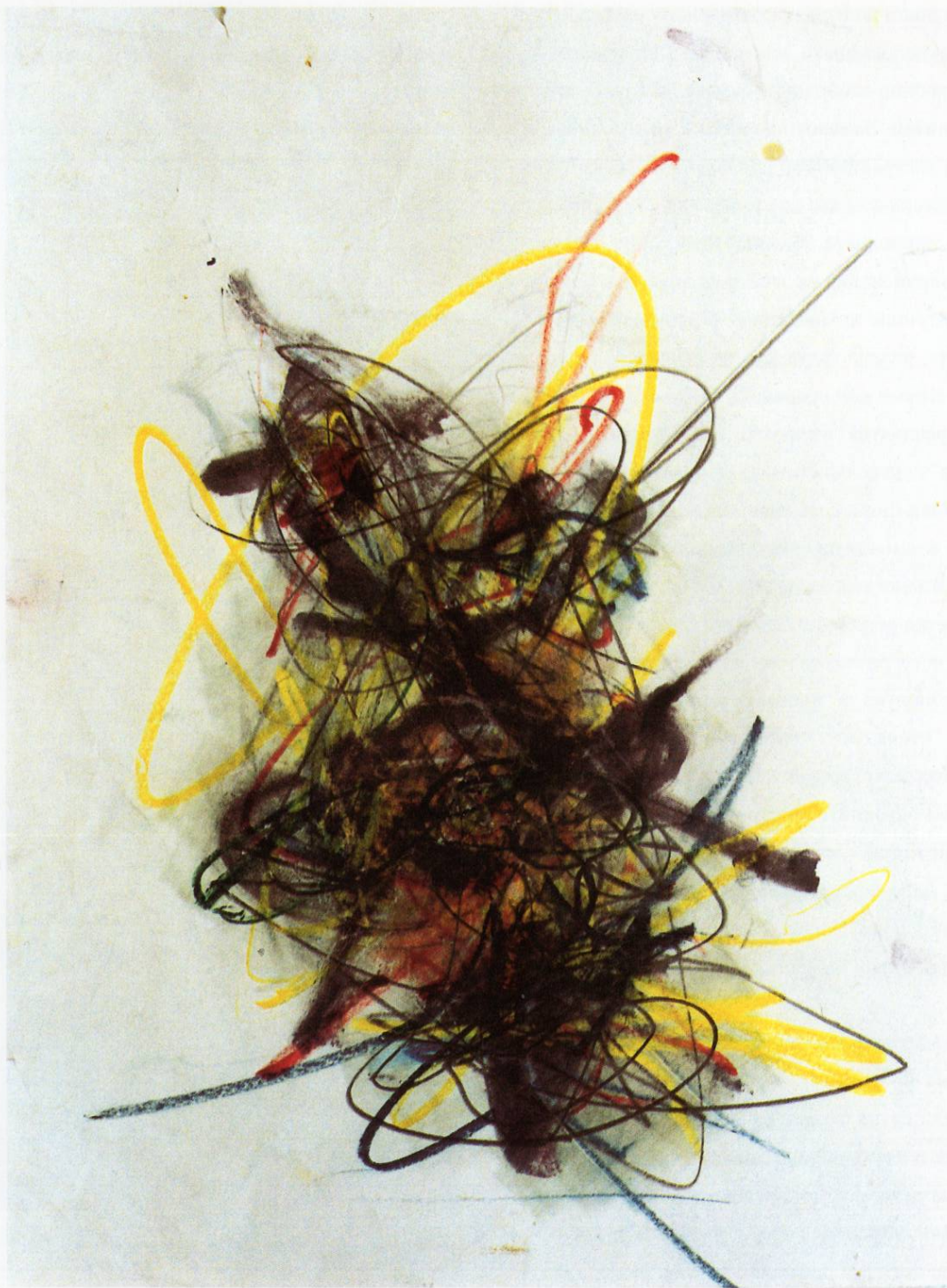
акварелни бои) во кои доаѓа до израз ослободениот неусилен потег. Станува збор за низа непрекинати внатрешни “експлозии” и за нивните траги кои ги добиле слободните форми на лично осмислен апстрактен експресионизам. Замавот на гестот е контролиран и тој оформува шифрирани апстракции кои пленуваат со својот ритам и префинет звук. Митриќески создава во атељето во Сарај, предел кај Скопје кој ја задржал природната убавина. Просторот на сликата, или цртежот е организиран во вид на заоблени линеарни состави со средишна или полицентрична композиција. Концепцијата на просторот е темпераментна, некаде флуидна, но создавањето на линеарно “клопче” често стреми кон средината на просторот. Во делата на Митриќески превладува лирското доживување, еден вид “енергија на природата” која се ослободува со реализирање на “слободни” или калиграфични форми, во еден вид на сопствен ракопис во кој се препознаваат елементи на сеќавање на природата, извесни психолошки сугестии. Во нив има занес но и метод, истражување на специфични колористички решенија. Линијата е полетна и жива, се означува самата себе и се реализира во еден стеснет простор на теми. Вернер Хафтман пишува за “инстинктивен тип на сликари” при што тежиштето се става на “чистиот чин на сликање”. Остварувањата на Митриќески, според елементите на сроден сензитивитет ќе не упатат на одделните циклуси или во извесна смисла опуси на повеќе уметници, македонски и светски: Вангел Наумовски, Урошевиќ, Андреевски, Масин, Мазев, потоа Филовски, Узуновски, Шемов, како и де Писис, Рајзер, Бисиер, Крипа, Ж. Матје, Х. Хартунг, Волс, Мишо, Френсис, Тал Коат и други.

Сликаството на Игор Митриќески се формираше од почетокот на 80-тите години, време на фрагментирана плуралистичка уметничка сцена. Тој заедно со цела група колеги од генерацијата беше носител на новите сликарски тенденции чии корени се наоѓаат во експресионизмот (од полуфигуративен до апстрактно - асоцијативен). Некои дела се недатирани, но сепак според стилските белези, можат да се определат одделни логично реализирани сликарски фази. Тој

оствари сопствен израз кој се карактеризира со лиризам на експресиониот гест, со духот на слобода на изразот и искреност кои се препознаваат и ценат. На тој начин тој дава придонес на поновите сликарски струења во современата македонска уметност.

“Инсталација-перформанс” во пештерата “Убава”, 1995, Скопје, Матка
“Installation-Performance” in the cave “Ubava”, 1995, Skopje, Matka

Wm 88

Слика 1, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 1, 2001
acryl on canvas, 100x80

Слика 2, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 2, 2001
acryl on canvas, 100x80

Слика 3, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 3, 2001
acryl on canvas, 100x80

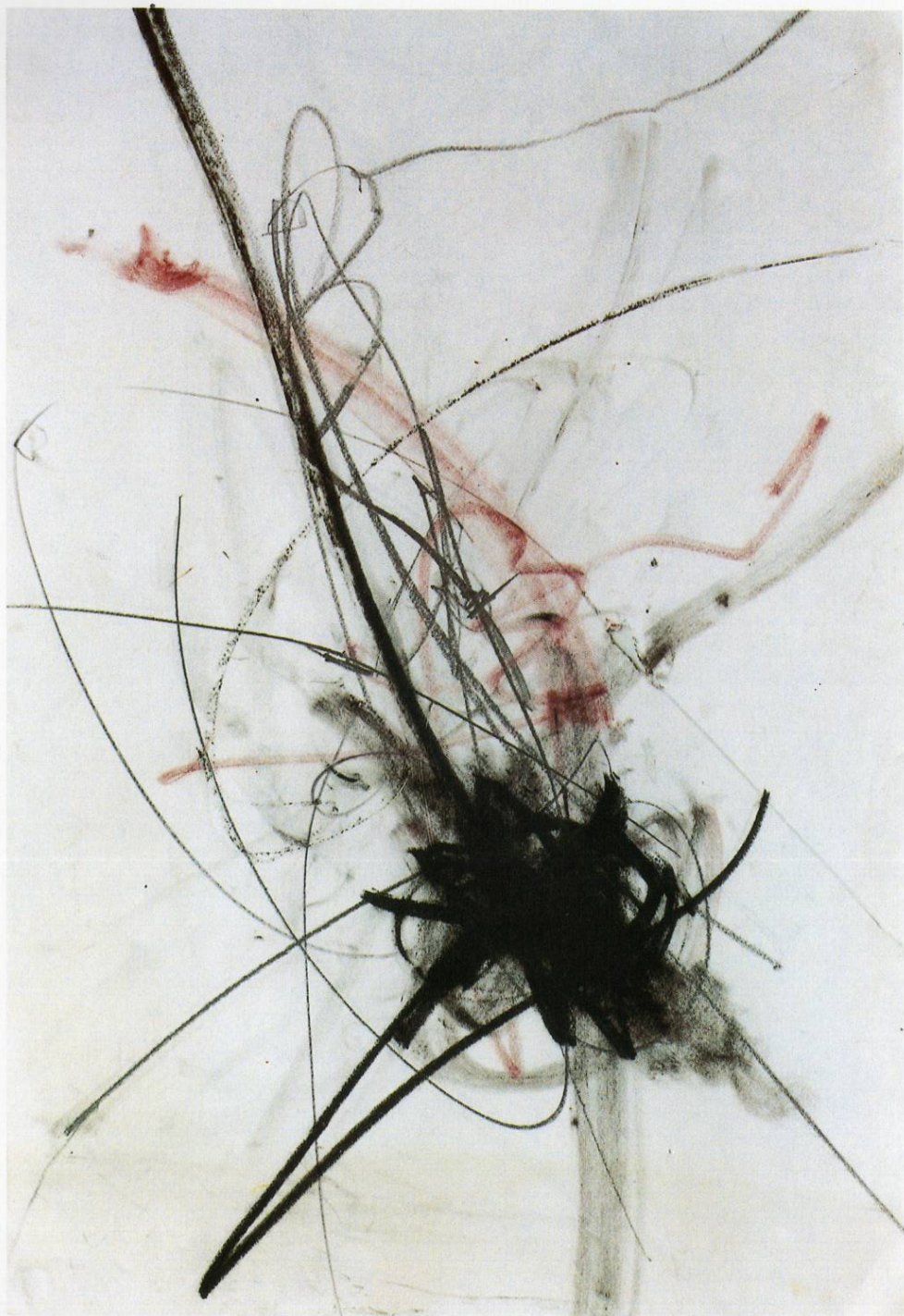
Слика 4, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 4, 2001
acryl on canvas, 100x80

Слика 5, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 5, 2001
acryl on canvas, 100x80

Слика 6, 2001
акрилик на платно, 100x80
Picture 6, 2001
acryl on canvas, 100x80

Vladimir Velickovski

LYRICAL EXPRESSIONS

Retrospective view of the painting of Igor Mitrikeski

After his solo exhibition "Portraits" in 1986, Igor Mitrikeski (1958) is now having his second solo exhibition of paintings in Skopje. In that period he had exhibited three installations in different locations and he participated at several group exhibitions. Following his graduating from the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1982 (in the classes of several professors, from Aleksandar Lukovik, to Cedomir Krstik, where he graduated), Mitrikeski became a member of DLUM (Association of Visual Artists of Macedonia). He participated at the Association's exhibitions in Skopje and in other towns, as well as at several exhibitions within the "Yugoslavian art space" (Belgrade, Sarajevo, Vrbas). An important moment is his participation at the 13. Biennial of the Young in Rijeka - Croatia in 1985 (together with the representatives of the figural neo-expressionism: Zaneta Vangeli, Venko Cvetkov, Todorce Atanasov and others, as well as Gligor Stefanov, who showed his "object-accumulation"), an exhibition typical for its "emphasized heterogeneity", since it included the "traditional poetics of the applied practice of the former generations all the way to the "new painting" (Boris Vizintin). Here we must point the fact that it was in the year to follow when Mitrikeski started with his painting of "sign, gesture, matter".

Igor Mitrikeski entered the processes of participating the Macedonian art in the early 1980s, in the period of the first generation of artists from the Faculty of Fine Arts in Skopje (founded in 1980). They evolved into the carriers of a fresh wave, of some changes in the Macedonian art, not so much in the form and the style, but rather in expressing a condition of spiritual tension and uneasiness.

The critique spoke of a "new informal art" as "a symptom of the moment" that created "neo-abstract idioms", showing "a clear linguistic renewal of certain streams in the modernism amidst the dominant mood of post-modernism" (Jesa Denegri).

Igor Mitrikeski won the position of an assistant at the University Art Gallery in New Mexico, for the academic year 1983/84. In the recommendations by the

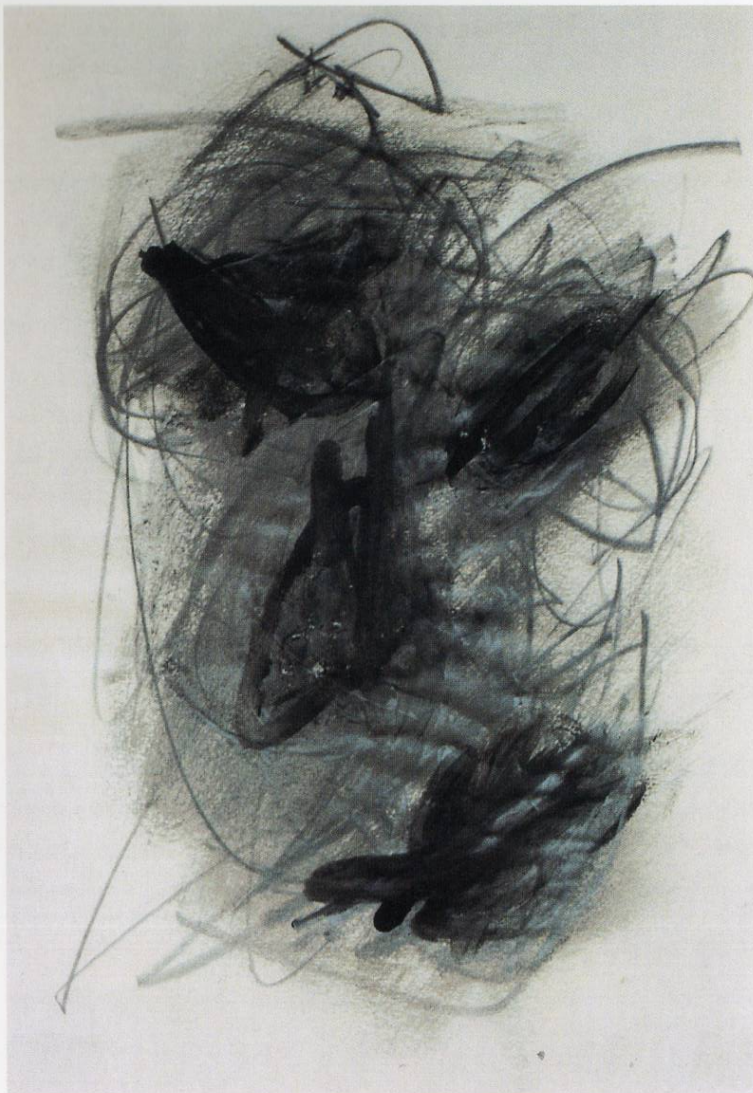
professors Rodoljub Anastasov and Petar Mazev, pointing out his talent, Petar Mazev said: "I love the expressionists. Igor is such nature, and this is the time of Expressionism. Long live the expressionism."

Igor Mitrikeski was only shortly occupied with the traditional figurative painting, the Classic and its imitating methods, as the artists himself stated. At first, he turned towards managing the pictorial "primal matter", in whose structure one can still discern the rudimentary lines of a person or landscape.

His canvas was divided into "parcels", fragments that unite into the tissue of the two-dimensional space. The human representation is transformed by means of dislocated elements in rhythmically and "freely" conceived compositions. The paintings are not a result of the analysis of nature but rather an expression of the "inner necessity". The thick contour line is released and sets for its independent flow into the space of the whiteness of the painting and the labyrinth of the abstract expressionism. Mitrikeski gives meaning to the impulse and emotion to the particular comprehension and radicalism based upon the first knowledge, introducing something natural into the creation.

His release of the objective gave rise to the development of his own fantasy and led him to confront the act and the essence of painting. The mighty stroke of the brush made way for the free movement of the brush, for a play with the colors that made the "density" disappear on account of the "void" in the painter's space, on the canvas or on the paper.

At the beginning of 1986 Igor Mitrikeski had his first ambient installation. He "designed" the exhibiting rooms of DLUM with thoughtfully arranged painted elements. They caused a pleasant mood while entering this familiar, yet unusual space we used to know. His concept included the idea of transforming a particular ambient space and the free gesticulation of the elements that might cause a feeling of curiosity and play. The variety of effects and materials used in this inventive assemblage of the elements of a painting with the architectural space, gave rise to new researches (nylon, acrylic, ropes, threads, canvases). This installation was preceded by a phase of collaged "pictures" of various cut materials. In the same year Igor Mitrikeski made a new spatial installation, now in the Museum of Macedonia in Skopje. In a part of the exhibition room

he installed a kind of a “cave - room” which gave the feeling of entering a “beautifully” painted ambience that was experienced utterly on the scene. Later, in July 1995, Mitrikeski had a project titled “Installation - Performance”. It included entering the cave “Ubava” near Matka. He was supported by the speleology association “Peoni”. The project “Cave Art” demonstrated a creative interaction between the natural ambience and the modern art concept.

The artist wanted to “paint the cave”, a parted and dark space that refers to the archetype form of “mother’s womb”. Mitrikeski said: “I spent about 1000 meters of yellow, blue, red, green, violet and beige tape, 300 meters of wire that brought electricity to the cave from a generator, and a lot of effort.” In addition to the colored tapes, the artist used photographs (portraits of his wife Mimi and others) and he brought two fish in the cave pond. In the same interview Mitrikeski pointed the significance of “his own way of expressing” and the fact that he has always needed a lot of time to prepare a project (sketches and other), which means: “decorating the stone by adding another material”, and “embellishing the gray mood of the cave” (Sofija Gjurovska, Poinakva vizija za prostorot”, Nova Makedonija, Skopje, 27th of July 1995).

In that period, Mitrikeski also made a set of paintings and drawings (in oil and acrylic, in pencils, pastels and watercolors) that showed his released and spontaneous stroke. They show a string of continuous inner “explosions” and their traces that had acquired the free forms of his own abstract expressionism. The strength of the stroke is controlled and it makes coded abstractions that delight with their rhythm and refined sound. Mitrikeski works in his atelier in Saraj, a part of Skopje that has preserved its natural beauty. The space of the painting, or the drawing, is organized in a form of rounded linear units with central or polycentric composition. The concept of the space is temperament, occasionally fluid, but the creation of the linear “skein” often gravitates towards the center of the space. The works of Mitrikeski are dominated by his lyric feeling, a kind of “energy of the nature”, that is released through “free” or calligraphic forms into a kind of a spontaneous language showing elements of memories of the nature, certain psychological suggestions. They possess rapture as well as method, they research specific coloristic solutions. The line is vigorous and lively, it designates itself and dwells in a restricted scope of topics. Werner Haftman writes of “instinctive type of painters”, pointing out “the pure act of painting”. The achievements of Mitrikeski, judging by the elements of similar sensibility, lead to some phases or opuses of the artists Vangel Naumovski, or to some extent, P. Urosevik, S. Andreevski, M. Masin, K. Mazev, S. Filovski, S. Uzunovski, S. Semov, as well as P. de Pisis, N. Reiser, J. Bissier, R. Krippa, J. Mattieu, H. Hartung, Vols, A. Michaud, S. Frensis, Tal Coat and others.

The painting of Igor Mitrikeski was developed at the beginning of the 1980s, in the time of fragmentary, pluralistic art scene. Together with a whole group of colleagues of his generation he was the carrier of the new painting tendencies whose roots are in the expressionism (from semi-figural to abstract-associative). Some of his works are not dated, but according to the style particularities, they can be classified into logical painting phases. He created a language of his own, typical for its lyricism in the expressive gesture, the spirit of

freedom and a sincerity that are recognized and appreciated. Thus, he contributes to the latest painting tendencies in the Macedonian contemporary art.

“Инсталација-перформанс” во пештерата “Убава”, 1995, Скопје, Македонија
“Installation-Performance” in the cave “Ubava”, 1995, Skopje, Matka

Игор Митриќески

1958 - Роден во Скопје, Република Македонија
1982 - Дипломирал на Ликовната Академија во Белград, Југославија
1984 - Стипендист на Универзитетската Уметничка галерија во
Ново Мексико
Адреса : Васил Ѓоргов 28/35, 1000 Скопје, Република Македонија

Самостпјни изложби:

1986 - Скопје, Галерија на Македонскиот народен театар, "Портрети"
1986 - Скопје, Галерија на ДЛУМ, Инсталација
1995 - Скопје, Матка, Инсталација - перформансе "Пештерата Убава"

Групни изложби:

1982 - Белград (Југославија), Академија за ликовни уметности
1984 - Скопје, Годишна изложба на ДЛУМ
1984 - Скопје, Македонски современ акварел
1985 - Сарајево (Босна), 80 години југословенско сликарство
- Ријека (Хрватска), 12. Биенале на млади
- Титов Врбас (Југославија), Југословенско сликарство
- Скопје, Годишна изложба на ДЛУМ
- Скопје, "Експресија, гест, акција"
- Скопје, Македонски сликарство во Музејот на Современата
уметност
1986 - Скопје, Македонски цртеж
- Скопје, 80 години македонски цртеж
1992 - Скопје, Зимски салон на ДЛУМ
1999 - Скопје, Годишна изложба на ДЛУМ

Ликовни колонии:

1985 - Прилеп
1986 - Струмица
1991 - Јоаким Осоговски

Награди:

1991 - Климент Охридски, 1100 години од раѓањето, Скопје,
Р. Македонија

Igor Mitrikeski

1958 - Born in Skopje, Republic of Macedonia
1982 - Academy of Fine Arts, Belgrade, Yugoslavia
1984 - Assistant at the University Art Gallery in New Mexico
Address: Vasil Gorgov 28/35, 1000 Skopje, Republic of Macedonia

Solo Exhibitions

1986 - Skopje, Gallery of Macedonian National Theater, Portraits
1986 - Skopje, Gallery of DLUM, Installation
1995 - Skopje, Matka, Installation - Performance in the Cave "Ubava"

Group exhibitions:

1982 - Belgrade (Yugoslavia), Academy of Fine Arts
1984 - Skopje, Annual Exhibition of DLUM (Society of Fine Artists of
Macedonia)
1984 - Skopje, Macedonian Contemporary Watercolors
1985 - Sarajevo (Bosnia), 80 Years Yugoslav painting
- Rijeka (Croatia), 12-th Yugoslav Youth Biennial
- Titov Vrbas (Yugoslavia), Yugoslav painting
- Skopje, Annual Exhibition of DLUM
- Skopje, Expression, Gesture, Action
- Skopje, Macedonian Paintings in the Museum of Contemporary Art
1986 - Skopje, Macedonian Drawing
- Skopje, 80 years of Macedonian drawing
1992 - Skopje, Winter Saloon of DLUM
1999 - Skopje, Gallery Daut Pasha Amam, Annual Exhibition of DLUM

Art Colonies:

1985 - Prilep
1986 - Strumica
1991 - Joakim Osogovski

Awards:

1991 - Kliment Ohridski, 1100 Years from the birth of the Saint, Skopje,
R. Macedonia

*Изложбата и каталогот се реализирани со поддршка на Министерството за култура на
Република Македонија*

The exhibition and the catalogue are supported by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

*Издавач: Музеј на град Скопје; Одговорен уредник: Горѓи Чулаковски; Организација на изложбата: Фросина Зафировска;
Предговор: Д-р Владимир Величковски; Превод на англиски: Маја Хаџимитрова Иванова; Фотографи: Стјанимир Неделковски;
Дизајн и подготвока на каталог: Фросина Зафировска; Печати: Скенпоинт; Тираж: 500;
Реализација: Музеј на град Скопје, септември 2002*

*Publisher: Museum of the City of Skopje; Editor-in-chief: Gorgi Culakovski; Organization of the exhibition: Frosina Zafirovska;
Preface: Vladimir Velickovski Phd; Translation: Maja Hadzimitrova Ivanova; Photographs: Stanimir Nedelkovski; Layout: Frosina Zafirovska;
Printed by: Skenpoint; Realisation: Museum of the City of Skopje, September 2002*

ISBN 9989-612-74-9

